

Vastaus valtuustoaloitteeseen / suunnitelman laatiminen strategisten tavoitteiden toteuttamiseksi tapahtumakaupunkina**Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas**
Kaupunginhallitus

Kuopion strategiassa on määritelty, että Kuopio on Suomen nopeimmin kehittyvä kokous-, tapahtuma- ja matkailualue vuoteen 2030 mennessä. Allu Koskinen ja 33 muuta valtuutettua ovat jättäneet valtuustoaloitteen jossa esitetään, että valtuustoon tuodaan uskottava ja riittävästi resursoitu suunnitelma siitä, miten strategiset tavoitteet tapahtumakaupunkina voidaan toteuttaa.

Valtuustoaloitteessa tuodaan esille ja tiedustellaan mm. seuraavista seikoista: onko uusien tapahtumien saaminen ja järjestäminen Kuopiossa riittävän helppoa, tukeeko kaupunki tapahtumia riittävästi, miten tapahtumatoiminta on organisoitu Kuopiossa ja ovatko palvelut riittävästi resursoituja ja onko eri toimijoiden työnjako selkeä.

Kuopion kaupungin tapahtumaryhmä on kokouksessaan käsitellyt kokouksessaan 19.12.2018 valtuustoaloitetta ja laatinut siihen seuraavan vastauksen.

Kaupungin strategiset tavoitteet tapahtumakaupunkina

Kaupungin visiona on olla hyvän elämän pääkaupunki, jossa on terveyttä, elinvoimaa ja arjen rikkautta. Tapahtumakaupungin strateginen tavoite tukee kaupungin yhteistä visiota ja päämäärää osaltaan.

Kuopiossa on kansallisesti ja kansainvälisestikin nimekkäitä ja vakiintuneita tapahtumia. Nämä tapahtumat ovat näkyvin osa kaupungin kuvaa tapahtumakaupunkina. Ylivoimaisesti suurin ja kaupunkistrategiaan nähden vaikuttavin osa tapahtumia järjestetään päivittäin hyvinvoinnin palvelualueen tiloissa ja alueilla paikallisten seurojen ja yhdistysten toimesta. Näiden tapahtumien, sekä aivan yksityisten tapahtumien, aluetaloudellinen merkitys on suuri, mitä myös Kuopio-Tahko markkinointiyhtiö korostaa.

Kuopion tahtotilana on tukea tapahtumien kehittämistä ja olla hyvin toimiva tapahtumakaupunki: haluttu isäntäkaupunki sekä erilaisia yhteisöjä kokoa- vien kuopiolaisten hyvinvointia lisäävien tapahtumien alusta. Kaupunki on tapahtumanjärjestäjien kumppani sekä tukija tapahtumille, jotka tukevat kaupungin strategisia tavoitteita. Kaupunki palvelee tapahtumajärjestäjiä huolehtimalla, että kaupungin omistamat tilat ja alueet ovat helposti varattavissa. Tila- ja aluevuokrahinnat ovat useimmiten subventoituja ja ulkoalueita voidaan antaa tapahtumien käyttöön myös ilman aluevuokraa, kun tapahtuman luonne sen mahdollistaa.

Kaupunki osaltaan mahdollistaa tapahtumien toteuttamista, niiden kehittämistä sekä uusien syntymistä tukemalla tapahtumia myös taloudellisesti ja toiminnallisesti mm. markkinoinnin ja viestinnän keinoin. Kaupungin tavoitteena on mahdollistaa omaleimaisten ja yhteisöllisten kaupunkikulttuurita-

21.01.2019

pahtumien syntyminen mm. tukemalla olemassa olevien tapahtumien kehittymistä ja uusien syntymistä.

Tapahtumien tukeminen ja tapahtumaryhmä – nykytilan kuvaus

Tapahtumajärjestäjien asiakaspalvelu on palvelualueuudistuksen yhteydessä lisätty Elinvoimaisuuden palvelualueen markkinointi, viestintä, asiakaspalvelu (MVA) –yksikköön maininnalla Tapahtumatuki. Tämä käsittää tällä hetkellä Tapahtumaryhmän toiminnan organisoinnin, tapahtumajärjestäjien asiakaspalvelua, neuvontaa ja ohjausta tapahtumaluvista ja –paikoista sekä kaupunkiorganisaation toiminnasta tapahtumiin liittyen. Kaupungin omistamien tilojen ja alueiden vuokrat sekä tarvittavat maanomistajan luvat käsitellään palvelualueilla. Palvelualueet vastaavat myös omalta osaltaan tapahtumajärjestäjien asiakaspalvelusta ja neuvonnasta. Järjestökentän osalta tukeminen hoidetaan kansalaistoiminnan aktivointiyksikön ja hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan myöntämien avustusten kautta.

Tapahtumaryhmän toiminnan suurin kokonaisuus on kaupungille osoitettujen tapahtumatukihakemusten arviointi, tarkentavat neuvottelut hakijoiden kanssa sekä tukiesitysten valmistelu kaupunginhallituksen ja apulaiskaupunginjohtajan päätettäväksi. Tapahtumaryhmässä jäsenenä ovat edustajat elinvoimaisuuden, kaupunkiympäristön ja hyvinvoinnin palvelualueilta. Ryhmän valmistelevana sihteerinä toimii MVA:n yhteistyökoordinaattori. Tapahtumatukiprosessiin kuuluu myös tapahtumien toteuman seuranta, arviointi sekä maksatuksen valvonta. Tapahtumatukihakemuksia on vuosittain noin 100, joista tukea on myönnetty noin 60 tapahtumalle.

Tapahtumaryhmä valmistelee esityksen vuotuisesta tapahtumatukimäärärahasta sille jätettyjen hakemusten pohjalta. Kaupungilta haetaan tapahtumiin vuosittain huomattavasti enemmän tukea kuin kaupungilla on ollut mahdollisuutta myöntää. Nykyinen tapahtumatuki on kuitenkin mahdollistanut hyvän kehityksen tapahtumakaupunkina. Tapahtumamäärärahasta varataan ns. sitomaton määräraha, josta voidaan huomioida kuluvan vuoden aikana tulevia hakemuksia.

Tapahtumatukiasioiden lisäksi tapahtumaryhmän tehtäviin kuuluu uusien tapahtumien hakujen tukeminen, tapahtumajärjestäjäverkoston yhteistyön kehittäminen järjestämällä mm. tapahtumaseminaareja sekä matkailu- ja tapahtumajärjestäjien kuukausitapaamisia. Lisäksi valmistellaan uuden poikkihallinnollisen tapahtumatiimin kokoamista. Tiimi kokoontuisi säännöllisesti käymään läpi ja vaihtamaan tietoja tulossa olevista tapahtumista ja etenkin niiden tilatarpeisiin ja luvitukseen liittyvissä asioissa. Tällä pyritään varmentamaan, että tapahtumajärjestäjät ovat hakenneet ajallaan tarvittavat luvat sekä tukemaan heitä, jos huomataan puutteita. Tiimin jäsenenä ovat hyvinvoinnin palvelualueen tilavarausyksikön, kaupunkiympäristön palvelualueen kunnossapitoyksikkö, Kaupunki keskustan kehittämisyhdistys, Pelastuslaitoksen lupaviranomainen, ympäristöpalveluiden edustus sekä MVA:n yhteistyökoordinaattori.

Edellisen lisäksi tapahtumaryhmän tehtäviä on arvioida ja kehittää kaupungin tarjoamia palveluja tapahtumajärjestäjille, jäseniensä asiantuntemuksen kautta vaikuttaa kaupungin tapahtumatiloiksi soveltuvien alueiden suunnitteluun sekä nykyisten tilojen kehittämiseen helpottamaan tapahtumien järjestämistä. Tapahtumaryhmä on myös asiantuntijaelin ja valmistelija, kun kaupunki osallistuu suur tapahtumien tai muiden Kuopioon mahdollisesti tule-

21.01.2019

vien tapahtumien hakuun. Suurtapahtumat vaativat lähes aina yhteistyökoordinaattorin erityistä työpanosta.

Kuopiossa on useista muista kaupungeista poikkeava organisaatio sekä käytännöt tapahtumien taloudellisessa tukemisessa. Kuopio ilmoittaa avoimesti käytettävissä olevan tapahtumatukimäärärahan sekä kehottaa nykyisiä ja potentiaalisia toimijoita järjestämään tapahtumia sekä tarvittaessa hakemaan kaupungilta tukea ja tekemään esityksiä tapahtumajärjestäjän ja kaupungin keskinäisestä yhteistyöstä. Lisäksi arviointikriteerit ja kaupungin tavoitteet tapahtumayhteistyössä ovat avoimesti luettavissa, jolloin tapahtumajärjestäjä voi omaan tapahtumaansa soveltuvalla tavalla ne huomioida.

Tapahtumien arviointi

Kaupunginhallitus on hyväksynyt kaupungin tapahtumien vaikuttavuuden arviointimallin, jonka perusteella tapahtumien tuen tarvetta sekä tapahtuman vaikuttavuutta arvioidaan. Tapahtumia arvioidaan niiden hyvinvointi- ja aluetaloudellisen vaikutusten kautta. Lisäksi arvioidaan tapahtumajärjestäjän kykyä toteuttaa tapahtuma, tapahtuman ympäristövaikutuksia sekä toiminnan resurssiviisautta. Tapahtumia hyödynnettäessä arvioidaan tapahtuman imagollisia vaikutuksia sekä miten tapahtumaa voidaan hyödyntää kaupungin markkinoinnissa sekä sidosryhmätyössä. Kaupungin strategiaa linjaavat ohjelmat määrittävät jatkossa tarkemmin ne strategiset päämäärät jotka ohjaavat arviointia. Strategiset ohjelmat ovat; Hyvinvoiva Kuopio, Resurssiviisas Kuopio, Kasvava Kuopio ja Uudistuva Kuopio.

Tapahtuman hyvinvointivaikutukset, kohderyhmänä erityisesti lapset ja nuoret. Tapahtuman väestön terveyttä ja hyvinvointia edistävät vaikutukset.

Kestävä tapahtuma -osiossa arvioidaan tapahtumajärjestäjän kykyä, osaamista ja taloudellista tilannetta suunnitteilla olevan tapahtuman toteuttamiseksi sekä tapahtuman ympäristövaikutuksia.

Tapahtuman aluetaloudelliset sekä matkailutulovaikutukset - osiossa arvioidaan tapahtuman tuottamia aluetaloudellisia vaikutuksia, jotka perustuvat tapahtumakävijöiden kulutukseen sekä tapahtuman ostopalveluihin ja työllisyysvaikutuksiin

Tapahtuman imago- ja tunnettuustekijät -osiossa arvioidaan tapahtuman tunnettuutta kohderyhmien keskuudessa sekä tapahtumatiedottamiseen käytettäviä media- ja viestintäkanavia. Tavoitteena on saada näkemys siitä, miten tapahtuma soveltuu kaupungin strategiaan ja markkinoinnillisiin tavoitteisiin.

Tapahtuman uudistumiskyky. Kaupunki kannustaa tapahtumajärjestäjiä kehittämään omaa tapahtumaansa mm. huomioimalla uusia kohderyhmiä, kehittämällä tapahtuman houkuttelevuutta sekä parantamalla tapahtuman sisällön laatua.

Merkittävä kriteeri Kuopiossa järjestettäviä ja tänne haettavia tapahtumia arvioitaessa on, miten tapahtuma sopii kaupungin nykyiseen ja suunnitelmissa olevaan rakenteeseen. Kallista ja vain tilapäistä olosuhde rakentamista pyritään välttämään, mutta asia arvioidaan tapauskohtaisesti. Lisäksi arvioinnissa huomioidaan, että tapahtuma olisi mahdollisuuksien mukaan osallistujamääriltään sellainen, että se sopii Kuopioon majoitusmahdollisuuksiin ja kaupunkirakenteeseen.

21.01.2019

Tapahtumatukia kohdennetaan jo nykyään aloittavien tapahtumien ensimmäisten vuosien taloudellisen riskin pienentämiseen ja tapahtuman vakiinnuttamiseen. Vakiintuneiden tapahtumien kesken pyritään käymään vuosittaiset keskustelut tapahtuman kehittämisen ja hyödyntämismahdollisuuksista ja kohdentamaan kaupungin tuki näihin hankkeisiin. Vastikkeellisuus ja toiminnan tavoitteellisuus ovat avainasemassa määriteltäessä vuotuisten veto-voimatapahtumien tukia.

Tapahtumaluvat, työnjako ja resurssit

Kuten valtuustoaloitteessa todetaan, kaupungilla ei ole erillistä "tapahtumatoimistoa", vaan palvelut ovat hajautettuina eri palvelualueilla. Palvelualueiden asiantuntijat neuvovat ja tukevat tapahtumajärjestäjiä mm. tapahtumatukien osalta, tila- ja tapahtumaympäristöjä koskevissa asioissa sekä lupa-asioissa. Työnjako perustuu viranomaisten vastuulle kuuluviin palvelukokonaisuuksiin. Kaupunkiympäristön palvelualueen viranomaiset tarjoavat mm. maankäyttöön liittyvät lupapalvelut. Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen viranomaiset tarjoavat kaupungin omistamiin tiloihin liittyvät varauspalvelut ja Elinvoimaisuuden palvelualueen viranomaiset tukevat tapahtumajärjestäjiä mm. markkinoinnin, viestinnän sekä yrityspalveluiden välinein. Lisäksi yhteistyötä tehdään Kuopio-Tahko markkinointiyhtiön sekä Kuopio konsernin toimijoiden kuten Mestar ja Servica –liikelaitoksen sekä valtion viranomaisten kanssa.

Tapahtumailmoitukset ja -luvat ovat erityisesti uusille ja muualta Kuopioon tuleville tapahtumajärjestäjille haasteellisia. Paljon toivottua ns. yhden luvun –periaatetta lupa-asioissa ja asioinnissa tulee kehittää tulevaisuudessa. Tapahtumajärjestäjän tärkeimpiä, ellei tärkein, palvelutoive kaupungin suunnalle on selkeä ohjeistus sekä sujuva prosessi maanomistajalupien ja muiden tapahtuman järjestämiseen liittyvien lupien ja ilmoitusten suhteen. Kaupungin myöntämien lupien lisäksi tapahtumajärjestäjän on huomioitava myös mm. polisiin, ely, avin yms. valtionlaitosten myöntämät luvat. Rajapinnat kunnan ja valtionlaitosten välillä osaltaan lisäävät tapahtumajärjestäjän työtä.

Markkinointi- viestintä ja asiakaspalvelut yksikkö on käynnistänyt yhdessä tietohallinnon kanssa tapahtumaportaalin toteutuksen. Tavoitteena on avata vuoden 2019 alussa uusi digitaalinen palvelualue, jota jatkossa voidaan hyödyntää myös uusien digitaalisten neuvonta- ja asiointipalveluiden alustana. Tapahtumapalveluiden digitaalisella kehittämisellä pyritään tapahtumajärjestäjän palveluprosessin parantamiseen, mutta myös tapahtumiin osallistuvan yleisön kokemuksen kehittämiseen.

Tapahtuma-alueet ja tilat

Kaupungin merkittävimmät tapahtuma-alueet ja -tilat ovat hyvinvoinnin ja kaupunkiympäristön palvelualueiden hallinnassa, poikkeuksena kauppa- ja satamatori, joiden tapahtumakäyttö on Kaupunkikeskustan kehittämisyhdistyksen hallinnassa.

Kuopion kaupungin keskeisiä tapahtumatiloja ovat, Kuopio-halli, Niiralan jäähalli, Musiikkikeskus ja Kuopion kaupunginteatteri. Merkittävimpiä ulkotiloja tapahtumatoimintaan ovat Kuopion tori, Satamatori, Tahkon tapahtuma-alue, Puijo, Keskuskentän stadion, Väinölänniemi, Rauhalahden alue, Heinjoen ampuma- ja moottorirata sekä Sorsasalon ravirata. Kaupungilla on myös runsaasti puistoalueita. Yksi kiinnostavimmista uusista tapahtuma-alueista

21.01.2019

on Savilahden kampusalue, jonne kaupunki parhaillaan on rakentamassa myös merkittävää asuinalueita. Alueella toimivat oppilaitokset ja KYS tuottavat vuosittain alueelle runsaasti kokous – ja kongressitapahtumia.

Kuopioon ollaan lähivuosina rakentamassa merkittävästi uusia tapahtumataloja, jotka soveltuvat erityisen hyvin liikuntatapahtumiin. Uusia hankekokoaisuuksia ovat Lippumäen liikuntakeskus, Kuntolaakso jonne sijoittuu uusi jäähalli sekä uusi uimahalli, Puijon urheilulaakso, Keskuskentän uusi jalkapallo- ja tapahtumastadion sekä Savilahden liikunta- ja tapahtumakeskus.

Uusien tapahtumien hankinta

Kuopiossa on viime vuosina onnistuneesti järjestetty monia valtakunnallisesti merkittäviä tapahtumia, kuten esimerkiksi Kalevan kisat, Jukolan viesti ja Kuninkuusravit sekä uusimpana lentopallon Power Cup ja tulevina vuosina suunnistuksen FIN5-viikko ja Voimistelupäivä 2020. Haussa lisäksi on suunnistuksen MM-kisat ja tulevaisuudessa myös Suomen Gymnaestrada. Suunnistuksen MM-kisat järjestetään Kuopiossa, jos kv. liitto antaa kisat Suomelle joko 2023 tai 2025.

Kuopion kaupungin saama palaute aiemmissa tapahtumissa liittyen palvelun laatuun ja palveluhalukkuuteen on ollut hyvä. Suurtapahtumien lisäksi kaupunkiin halutaan säännöllisesti toteutuvia 2000 - 4000 osallistujan tapahtumia. Matkailun näkökulmasta Tahko tapahtumatarjontaa on viime vuosina kehitetty ja tapahtumat ovat siellä kasvattaneet ympärivuotista matkailua. Kuopioon haluttavien uusien tapahtumien haussa huomioidaan sekä ns. kiertävät tapahtumat sekä aivan uudet tapahtumat. Uusien tapahtumien luomisessa ja kehittämisessä voidaan tapahtumatukimäärärahasta myöntää ns. start-up –tukea, jolla aloittavan tapahtumajärjestäjän riskiä voidaan pienentää. Uustapahtumien kohdalla järjestämisajankohta on tärkeä niin, että tapahtuma sijoittuu sellaiseen ajankohtaan, jolloin kaupungissa on vapaata majoitustilaa eikä muita kilpailevia tapahtumia. Suunnittelulla pyritään vaikuttamaan myös siihen, että merkittävää kaupungin resursointia vaativia tapahtumia tulee tasaisin, säännöllisin, väliajoin, mikä parhaiten palvelisi myös tapahtumista hyötyvää elinkeinoa ja että kulurasituskin kohdistuisi tasaisesti. Tällä hetkellä uustapahtumien kehitys perustuu suurelta osalta potentiaalisten järjestäjien aloitteellisuuteen.

Markkinointi- ja viestintäyhteistyö

Tapahtumilla on merkittävä vaikutus kaupungin imagoon ja koko maakunnan vetovoimaan. Kuopio haluaa olla elävä, houkutteleva ja näkyvä tapahtuma-kaupunki. Tämän vuoksi kaupungin brändiä on tärkeää rakentaa myös tapahtumallisuuden kautta. Tapahtumien on näytävä kaupungin markkinoinnissa kansallisesti ja kansainvälisesti. Tapahtumista on tullut tärkeä osa markkinointiviestintää ja ne ovat yksi markkinoinnin väline muiden joukossa. Markkinoinnin tavoitteena on rakentaa tapahtumasta tai sen tuotteista ja palveluista positiivista mielikuvaa, luoda haluttua imagoa ja saada aikaan organisaation tavoittelemaa toimintaa. Markkinoinnin tavoitteena on, että tapahtumallisuus ja vahvistuvat profiilitapahtumat rakentavat kaupungin brändiä sekä kaupungin kansallinen ja kansainvälinen vetovoima kasvaa.

Kuopio Tahko Matkailumarkkinointi Oy ja Convention Bureau Oy

Kuopion kaupungin ja Tahkon matkailukeskuksen yritysten yhteistyön tuloksena syntyi Kuopio–Tahko Markkinointi Oy vuonna 2013 ja tytäryhtiö Con-

21.01.2019

vention Bureau Oy vuonna 2017. KTM Oy:n yhtenä keskeisenä kärkituotteena ovat tapahtumat ja kohderyhmänä tapahtumakävijät ja Convention Bureau tarjoaa maksutonta asiantuntija-apua kokousten ja kongressien järjestäjille. Kaupungin ja markkinointiyhtiön tavoitteina on mm. sujuva, verkostomainen, työskentely, Kuopio alueen matkailun vetovoimaisuuden kasvattaminen ja kansainvälisten kongressien nelinkertaistaminen vuoteen 2025 mennessä.

Yhteenveto

Kuopioon rakennetaan lähivuosina merkittävästi uusia tapahtumatiloja. Näitä ovat mm. Lippumäen liikuntakeskus, Kuntolaakso, Puijon urheilulaakso, Keskuskentän uusi jalkapallo- ja tapahtumastadion, Savilahden liikunta- ja tapahtumakeskus sekä Matkustajasatamaan rakentuva aallomurtajan tapahtuma-alue. Uudet tapahtuma- ja liikuntatilojen tehokas käyttö taataan tilojen varauspalvelutoimintoja sekä tapahtumatilamyyntiä kehittämällä.

Kehittyäkseen tapahtumakaupunkina kaupungin pyrkii ohjaamaan tapahtumajärjestäjän palvelukokonaisuuteen riittävästi työpanosta, joka mahdollistaa kokonaisvaltaisemman palvelun tapahtumajärjestäjälle ja uusien tapahtumien hakemiselle. Samalla kaupungin sisällä selkeytetään palveluun liittyvät roolitukset yli palvelualueiden ja yli kaupunkiorganisaation rajojen koskien mm. Kuopio-Tahko markkinointi oy:n ja Kuopio Convention Bureau oy:n toimintaa. Saumattomana verkostona toimiminen on tärkeää alan oppilaitosten ja matkailutoimijoiden kanssa.

Kaupunki kartoittaa tapahtumapalveluiden ja -kaupungin kehittämistarpeita läheisellä yhteistyöllä nykyisten sekä potentiaalisten uusien tapahtumajärjestäjien kanssa. Tavoitteena on löytää uusia yhteistyömalleja tapahtumatöimijöiden väliseen pysyvään kehittämistyöhön ja luoda kehittämisverkostoja alan toimijoiden kesken.

Tapahtumajärjestäjän asiakaspalvelun ja tapahtumakäyttäjäkokemuksen parantamiseen tähdätään digitaalisia palveluita kehittämällä. Vuonna 2018 käynnistettiin TapahtumaKuopio -verkkoportaalin toteuttaminen. Vuoden 2019 alussa avataan uusi verkkosivusto tapahtumapalveluille, jonne voidaan jatkossa tuottaa digitaalisia lisäpalveluita mm. mobiiliapplikaatio sekä tapahtumajärjestäjille että tapahtumakävijöille. Seuraavassa vaiheessa tarkastellaan digitaalisoinnin mahdollisuudet tapahtumalupien hakemisen osalta.

Kaupunki laatii suunnitelman uusien tapahtumien hakemiseen ja synnyttämiseen. Kaupungin hakustrategiassa huomioidaan sekä ns. kiertävät tapahtumat sekä aivan uudet tapahtumat, joilla on hyvät kehittymisen edellytykset. Tapahtumien hankinnassa voidaan myös myöntää tukea aloittaville tapahtumille ja edesauttaa kaupunkikulttuurin kehittymistä erilaisilla kohdennetuilla tai avoimilla tapahtumahuilla. Kaupunki lisää suunnitelmallisesti uusien tapahtumien hakemisen tehoa ja pitkäjänteisyyttä.

Esitys

Tapahtumaryhmä esittää, että kaupunginhallitus hyväksyy tapahtumaryhmän vastauksen.

21.01.2019

Valmistelija
Pekka Vähäkangas
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi puh. +358 17 18 2792

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Jarmo Pirhonen

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Keskusteltuaan kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan tekemän päätösehdotuksen.

